N° 167.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Nieuws- COURANT

Vrijdag

Wetenschappelijk Blad.

15 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (13 *Julij*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 104; O. Metall. 104; Sp. Amplin 31½; Passive 12½; Dito tereed. 14⅞; Napelsche renten 95½; R. Tavolière 64; Sicil. 93½; Rom .L. 102⅜; Id. te Antw. 100; Braz. 67¼. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ¼ pCt. kort zigt..

De Londensche *Globe* van den 9 deser verzekert, dat men door een buitengewonen koerier de tijding zou hebben ontvangen, dat de Reis-Effendi, naar het verlangen van Lord *Ponsonby*, door den Sultan zou zijn afgezet.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den Julij.

Alibaud is reeds dezen morgen ten vijf uren op het plein St. Jacques geëxecuteerd. Ofschoon zulks niet te voren werd aangekondigd was er echter veel volks op de been, en had het bestuur, om alle ongeregeldheden voor te komen, een aanzienlijke militaire magt onder de wapenen gebragt. De abt *Grivel*, die ook *Fieschi* in zijne laatste oogenblikken heeft bijgestaan, heeft de strafoefening bijgewoond, en zat op dezelfde kar, die *Alibaud*, in een wit hemd gekleed en met eenen zwarten sluijer over het hoofd, van de gevangenis naar de strafplaats overgebragt. Met eenen vasten tred, beklom hij het schavot, ontstelde wel eenigzins toen hem het arrest van het hof der pairs werd voorgelezen, doch kreeg spoedig zijne vorige bedaardheid weder, en riep uit, dat hij voor de vrijheid stierf. Toen hij op de noodlottige plank werd gebonden, liet hij nogmaals denzelfden kreet horen, vestigde de oogen op de soldaten die het schavot omringden, zeide hen vaarwel en gaf daarop den geest. Binnen vijf minuten was [illegible] gezonden.

De *Moniteur* verzekert heden, dat het bestuur de mededeeling van de aanspraak die *Alibaud* aan het hof der pairs heeft gericht, aan de dagbladen niet heeft verboden, maar dat men de uitevers slechts heeft aangeraden die op te nemen, wijl zij zich aan vervolging zouden bloot stellen.

— Heden loopt alleen het zonderling gerucht, dat de hertogin *van Berrij* voor eenige dagen door de hoofdstad zou zijn gepasseerd en dat het ministerie daarvan onderrigt, wijd en zijd last heeft gegeven, de erkende voorstanders van het andere stamhuis naauwkeurig gade te slaan.

— Uit Bayonne schrijft men, dat de generaal *Cordova* zich den 3den dezer nog te Pampeluna bevond, en het vreemde legioen in de onmiddellijke nabijheid dier vesting heeft doen kantonneren, terwijl de linie van Valcarlos thans door Spaansche troepen wordt bezet.

Men wilde voorts weten, dat de karlisten zich van Balmaceda hadden meester gemaakt, en dat de expeditie naar Asturien, in twee korpsen verdeeld, ongehinderd langs den weg van Reinosa, en langs dien van Aquilar del Campo voorttrok; om te Potes, in Asturien, door te dringen.

Voorts schrijft men, dat de voordeelen door *Cabrera* in Arragon en Valencia behaald, de bevolking van Tortosa zoozeer hebben verbitterd, dat deze een groot aantal geestelijke en andere personen, die van karlistische of gematigde gevoelens verdacht waren, op eene verschrikkelijke wijze heeft vermoord.

— Ten slotte van heden werd genoteerd: 5 pCt. 108,05; 3 pCt. 80,55; Bilg. fonds 100,60; Sp. Arcolin 31½; Pass. 12⅝; Rom. L. 103⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den Julij.

Gisteren is alhier van 's-Bosch aangekomen en in het *Hôtel des Flandres* afgestapt Z. Exc. de gouverneur dezer provincie, Baron *van den Bogaerde*. Dezelve heeft zich dezen morgen naar Zevenbergen begeven, om tegenwoordig te zijn bij de aanbesteding die aldaar op heden moet plaats hebben van het bezanden en gedeeltelijk bestraten en verbeteren der communicatie van de Willemstad en Fijnaart, door de Klundert, over Zevenbergen, naar den grooten weg tusschen Breda en den Moerdijk.

— Aan den luitenant-kolonel van de 7de afd., *O. G. A. Byrde*, is het non-activiteits-traktement toegekend, zoo mede aan de kapiteins van de 9de afd., *J. B. Meister* en *M. Bongers*.

Bij het leger in de Oost-Indien, is in zijnen tegenwoordigen rang en anciënniteit overgeplaatst de tweede luitenant van de 2de afdeeling, *J. A. Andriesen*.

De eerste luitenant van de 18de afd., *B. F. Kock*, is benoemd tot adjudant bij den luitenant-generaal hertog *Bernhard van Saxen-Weimar*.

— Men vernoemt, dat aan den generaal-majoor *Verveer*, bij zijne zending naar de Nederlandsche bezittingen op de kust van Guinea en naar het binnenland van Afrika, zullen toegevoegd worden de heer *J. van Drunen*, gewezen konsul in Zuid-Amerika, als adjunct-commissaris, en de heer *J. de Buyn*, vroeger ambtenaar in de kolonie Suriname, in qualiteit als secretaris.

— De Staten der provincie Overijssel hebben tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen de heeren mr. *F. Lémker* en mr. *A. Sandberg*.

— In het rapport der Gedeputeerde Staten van Vriesland wordt onder anderen gezegd, dat de landbouw in het afgeloopen jaar 1835, in die provincie in het algemeen, zeer gunstige uitkomsten heeft opgeleverd, en dat de vlijt en de arbeid van den landbouw met ruime voordeelen bekroond zijn geworden en de welvaart ten platten lande gunstig toenemende is.

— Op den 7den dezer is door de Amsterdamsche regtbank, in kas van appel, in zake van *A. Brummelkamp c. s.* appellanten, een tegen gezegde appellanten ter eerster instantie gewezen vonnis vernietigd, op grond der navolgende motieven:

» Overwegende dat de feiten, aan de appellanten te laste gelegd, ter eerster instantie bewezen, en ook nu weder volmondig door hen erkend zijn;

» Overwegende dat de vergaderingen, waarop de vervolging gegrond is, zijn gehouden met open deuren, en strekten ter openbaren oefening van godsdienst, welke volgens art. 193 der grondwet nimmer kan belemmerd worden, dan in geval dezelve de openbare orde of veiligheid zoude kunnen storen, terwijl het niet [illegible] gegeven, veelmin dat deselve daaruit werkelijk voortgevloeid is;

» Overwegende dat wel, volgens het tweede additionele artikel, alle in werking zijnde wetten, en dus ook het Fransche straf-wetboek, kracht behouden, tot dat daarin op eene andere wijze zal zijn voorzien; dan dat daaruit niet kan worden afgeleid, dat alle bijzondere bepalingen dier wetten kracht behouden, althans niet soodanige strafbepalingen, welke lijnregt strijdig zijn met stellige bepalingen der grondwet, en met de daarbij erkende regten der ingezetenen;

» Overwegende dat ten deze de ingeroepen artikelen 291 en 292 van het Fransche strafwetboek niet kunnen worden toegepast zonder verkorting van de regten der ingezetenen, voortvloeijende uit het aangehaalde art. 193 der grondwet;

» Overwegende dat de strafbepaling van art. 294 tegen hen, die hunne woningen verleenen tot het houden van godsdienstoefeningen, zonder toestemming van het gemeente-bestuur, evenzeer strijdig is met de onbepaalde toelating van openbare godsdienstoefeningen, kunnen zoo lang niet is gebleken dat dezelve de openbare orde of veiligheid zoude kunnen storen;

» Overwegende dat alzoo de aangehaalde artikelen der Fransche strafwet ten deze door het vonnis *a quo* verkeerdelijk zijn toegepast, gezien art. 212 van het wetboek van criminele instructie, vernietigt." enz.

— Uit Leiden schrijft men van den 12den dezer:

" Aan onzen stadgenoot, den heer *A. A. Kiel*, *Azn.*, Mr. Leerlooijer, is van wege de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering van Nijverheid, de tweede gouden medaille toegewezen, wegens het inzenden van eenen gelooiden riem, lang 12 ellen, breed 7 duim, uit één stuk vervaardigd."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den Julij.

H. K. H. de Hertogin van Nassau is den 9den te Wiesbaden gelukkig van eene Prinses bevallen.

— Koning *Otto* van Griekenland, onder den naam van graaf van Missolonghi reisende, en H. M. de Koningin van Beieren, zijn den 30sten in de badplaats Marienbad aangekomen.

— Uit Wilchingen in Zwitserland, wordt gemeld, dat aldaar op den 26sten l. eene 25jarige vrouw, binnen den tijd van drie vierde uurs en zonder verloskundige hulp, van vier dochters bevallen is. De kinderen waren welvarend; twee hadden de gewone grootte; het derde was iets minder volwassen en het vierde was zeer klein.

— In den *Schwabischen Merkur* wordt van de Italiaansche grenzen geschreven, dat het aantal staatkundige vlugtelingen op het eiland Maltha, waarvan er zich sedert lang een aanzienlijk deel uit de Italiaansche staten ophield en er in veiligheid onder de bescherming der Engelsche wetten leefde, in den laatsten tijd op eene aanmerkelijke wijze was vermeerderd door uitgewekenen van allerlei natien, als, behalve Italianen, Spanjaarden, Polen en Duitschers. Zelfs bevonden zich onder deze lieden vele hoofden der revolutionnaire partij, welker overvoering naar Amerika door de openbare bladen sedert lang werd gemeld, doch die middelen hadden weten te vinden om de opmerkzaamheid der regeringen, die in hunne verwijdering belang hadden, om den tuin te leiden, zoodat, terwijl men hen aan de verwijderde oevers van de Ohio en den Mississippi waande, zij hun verblijf aan de grenzen van Europa op de zeemaarde rots in de Middellandsche Zee hadden gevestigd. Omtrent het oogmerk waarmede zij hunne keus juist op dit punt gevestigd hadden, werden vele gissingen gemaakt, doch voor het waarschijnlijkste gehouden, dat deze niet tot inkeer te brengen revolutionnairen hunne hoop bouwden op het uitbreken van den krijg in het Oosten, welke zoo als bekend is door meenig staatkundig voorspeller in den laatsten tijd reeds zoo dikwijls als op handen werd aangekondigd.

— In berigten uit Rome tot den 28sten junij wordt gemeld, dat de heer *Capaccini*, substituut-staats-secretaris, naar de provincien was afgereisd, om tot de invoering van onderscheiden nieuwe verordeningen krachtdadig mede te werken. Deze prelaat, welke reeds het volle vertrouwen van den vorigen staatsminister had, zou, met behoud van zijnen tegenwoordigen post, ook nog dien van secretaris van het heilig collegie aanvaarden; de tegenwoordige secretaris, de heer *Fressa*, zoude eerstdaags, bij het feest van St. Pieter, met het purper worden bekleed.

Het aantal spaansche vlugtelingen die te Rome aankwamen, vermeerderde dagelijks en wel dermate, dat dezelve een drukkende last voor den pausselijken stoel zouden worden, wanneer zij niet spoedig bij eene herstelling der rust naar hun vaderland konden terug keeren. Zij leefden overigens in stilte en in goede verstandhouding onderling; beide partijen wachteden zich hunne denkwijze te uiten, zoolang de waarschijnlijke uitslag van den krijg niet met eenige gewisheid bleek.

In het nabij gelegen Albanische gebergte had men weder eenige lichte schokken van aardbeving gevoeld; men was uit dien hoofde niet weinig bevreesd van weder zeer bedroevende berigten uit het zuidelijke Italie, bijzonder uit Calabrie te ontvangen, waar in de beide laatste maanden de aardbevingen groote verwoestingen hebben aangerigt.

— Berigten uit Konstantinopel tot 20 junij houden het volgende: » Lord *Ponsonby* heeft de verlangde genoegdoening gekregen. De tot heden in 't bestuur zijnde reis-effendi, *Akif*-effendi Muschir, is van zijn post ontslagen geworden, en heeft tot opvolger bekomen kaimakam *Kalussi*-pacha. Zulks is eene gewigtige gebeurtenis en kan voor de buitenlandsche betrekkingen der Porte niet zonder gevolgen blijven. Lord *Ponsonby* schijnt thans tevreden, ofschoon hij zich nog niet aan het bureau van de buitenlandsche zaken heeft vertoond en met eene in 't oog vallende terughouding leeft. *Akif*-effendi heeft naar Brussa terug, waarheen hij als naar eene soort van verbanningsplaats gezonden is. Hij is een der uitstekendste en bekwaamste staatsmannen die de Porte bezit, en zijne verwijdering uit het bestuur kan den Sultan geene voordeelen opleveren. Deze intusschen moest een offer brengen en Englands vertegenwoordiger zoeken te bevredigen, alvorens deze de door hem zoo zeer verlangde instructien uit London ontving, daarmee, bij de veranderlijke inzigten, waarvan lord *Palmerston* vele bewijzen gegeven heeft, onzeker was, hoe hij de zaak van den engelschman *Churchill* zou opnemen, en of hij zelfs niet weigeren zoude gehoor te geven aan de van wege de Porte te Parijs en London gedane voorstellen. Thans zijn ten minste aan lord *Ponsonby* de middelen benomen, om zijne weinig vriendschappelijke gezindheid tegen de Porte verder te doen loopen. Overigens moet men *Akif*-effendi daarin regt laten wedervaren, dat hij bij den Sultan meermalen op zijn ontslag heeft aangedrongen, indien daardoor lord *Ponsonby* kon worden bevredigd; de Sultan, wordt gezegd, had er echter niet toe kunnen besluiten, dan nadat hij nog vernomen had, dat de engelschman *Churchill* een ijverig aanhanger der Porte was, en nadat hem nog verscheiden bijomstandigheden betreffende de zaak waren ter oore gekomen, die men eerst voor hem geheim had gehouden.

De directeur van het genie- en artillerie-wezen, en schoonzoon van den Sultan, *Halil*-Pacha, was onverwacht naar Varna vertrokken, terwijl er tevens een groote vergadering van den Divan was gehouden. Allerlei geruchten waren deswege in omloop, doch het meest algemeen gevonden was, dat een en ander betrekking had op de ontruiming van Silistria.

168ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

43de Trekking:	*44de Trekking:*
No. 16948 een prijs van 1000 guld.	No. 18406 een prijs van 1000 guld.
» 1112 » » » 1000 »	» 3730 » » » 1000 »
	» 21678 » » » 1000 »

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 13den July.*

TARWE. — Met redelijken handel, tot vorige prijzen: 132 ℔ Puike W. Bonte Poolsche *f* 258; - 127 O. Bonte dito *f* 196; - 130, 132 Rost. *f* 202, 207 bij partijen; - 130 O. en N. Zeeuwsche *f* 180; - 122 Puike N. Vriesche *f* 158.

ROGGE. — In een doen: 124 ℔ Munstersche *f* 156; - 117 Oude Pruissische *f* 152.

GARST. — Als voren: 112 ℔ N. Wismar *f* 147.

HAVER. — Zonder handel, dikke werd hooger gehouden.

BOEKWEIT. — Flaauw: 117 ℔ N. Holsteinsche *f* 160 bij geraf.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 Julij) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 56¼; dito 5 pCt. 102⅝; Kasbill. 24⅝, ⅛; Amortisatie-Syndikaat 4½ pCt. 98⅜; dito 5½ pCt. 8⅝; Handelm. 178, 180¼; Ardoins ℔ 85, 41¼, ⅛; dito onb. st. 41, 40¹⁵⁄₁₆; Metall. 101; Columb. 21⅛; Enk. bl. Grieken 25⅜.

MANUFACTUREN.

VAN MEENEN & Co., Brugstraat, hebben de eer het geëerd Publiek te berigten, dat zij voornemens zijn, hun wel gesorteerd MAGAZIJN in Wollen en Katoenen, Zijden- en Halfzijden-Stoffen, Dames Omslagdoeken in soorten, Zijden Parrasols, en meer andere Mode Artikelen en Manufacturen op den 19 dezer te openen.

En daar zijl. door bijzondere gunstige relatien, zich in staat gevoelen, zoo voordeelig als iemand te kunnen verkoopen, vleijen zij zich, door eene civiele, vertrouwelijke en prompte bediening, de gunst van het Publiek waardig te zullen worden, waarton zijl. de vrijheid nemen, zich allerminzaamst aan te bevelen.

Breda, den 12. Julij, 1836.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIEN DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

EERSTE RESSORT. PROVINCIE NOORD-BRABAND. AGENTSCHAP BREDA.

Publieke Aanbesteding van REPARATIEN EN VERNIEUWINGEN

AAN DE DOMEINALE

BOUWHOEVEN EN GEBOUWEN.

De AGENT van het Domein te Breda, zal, op Woensdag den 20sten Julij 1836, 's morgens ten tien uren, ten huize en herberge van JAN VAN ALPHEN, in *den Zandberg*, onder Teteringen, en ten overstaan van den Notaris JACOB VAN NAERSSEN, residerende te Breda, publiek aan de minsteischenden Aanbesteden:

Het doen van *REPARATIEN en VERNIEUWINGEN*, aan de DOMEINALE GEBOUWEN, in het Ressort van genoemd Agentschap, met de LEVERANTIE der daartoe benoodigde MATERIALEN, en zulks in *twee* afzonderlijke Perceelen,

TE WETEN:

Eerste Perceel. Het Plantaadjemeestershuis in het Liesbosch, de Boschwachterswoning aldaar en de Hoeve bij hetzelve; de Hoeve in het Hout en op Essen met het Plantaadjemeestershuis in het Mastbosch, alle onder 's Prinsenhage; de Hoeve op het Speelhuis, in den Polder van Beierum onder Teteringen; de Capucynen- of Rotenhof te Breda, en eenig Mauerwerk aan het park *het Valkenberg* aldaar.

Tweede Perceel. Het Plantaadjemeestershuis in het Ulvenhoutebosch; de Hoeven van Ulvenhout en Bouvigne onder Ginneken; de Hoeve van Hoilten onder Gilze; de Steenen Wind-Koren-Molen en Molenaarswoning te Baarle-Nassau, en de Commanderie Hoeve *Ter Braacque* onder Alpen.

Het Bestek en de Kondition van Aanbesteding liggen ter lezing in het Koffijhuis bij AERTGEERTS, te Breda; in de Herberg van JAN VAN ALPHEN, *in den Zandberg* voornoemd; mitsgaders ten kantore van den Agent, alhier bij de Opziener J. LUGTEN, te Terheyden, en bij J. K. FISCHER, te Breda, de noodige informatien te bekomen.

Breda, den 5. Julij 1836.

De Agent voornoemd,

M. SMITS.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE.

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Julij 1836.

Van *Middelburg.*			Van *Rotterdam.*		
Zondag	den 17, 's morg.	6½ uur.	Zaturdag	den 16, 's morg.	5½ uur
Dingsdag	» 19, »	3 »	Maandag	» 18, »	7 »
Vrijdag	» 22, »	5 »	Woensdag	» 20, »	8½ »

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.